Program „Dostępność plus”

Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: piątek, 20, lipiec 2018 11:45
Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska
Odsłony: 1359

17 lipca br. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dostępność plus”, przedłożoną przez ministra inwestycji i rozwoju.

Rząd zdecydował, że w latach 2018-2025 realizowany będzie program „Dostępność plus”, którego ustanowienie zapowiadał premier Mateusz Morawiecki.

Jak napisano w komunikacie po posiedzeniu rządu, *realizacja programu ma doprowadzić do przełomu w rozwoju cywilizacyjnym i jakości życia wszystkich mieszkańców naszego kraju, bo poprawa dostępności infrastruktury, komunikacji czy usług następuje w Polsce zbyt wolno.*

Program stanowi znaczące rozszerzenie projektu strategicznego pn. „Przestrzeń dla wszystkich”, wskazanego w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Jego założenia wynikają wprost z wymagań i zapisów międzynarodowej Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych. Jednocześnie program wprost odpowiada na potrzeby osób z niepełnosprawnościami, bo powstawał we współpracy ze środowiskiem osób niepełnosprawnych i organizacjami pozarządowymi wspierającymi takie osoby. Na jego realizację zostanie przeznaczone 23,2 mld zł, w tym publiczne środki zagraniczne – 19,6 mld zł (co stanowi ok. 84 proc. budżetu), publiczne środki krajowe – 2,3 mld zł (ok. 10 proc.) oraz środki prywatne, czyli 1,3 mld zł (prawie 6 proc.).

Program adresowany jest do wszystkich obywateli, ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i niepełnosprawnych. Szacuje się, że nawet 30 proc. społeczeństwa może mieć trwałe lub czasowe ograniczenia w mobilności czy percepcji (np. ludzie poruszający się przy pomocy kul, lasek, balkoników, protez, wózków inwalidzkich), niesłyszący, niedowidzący, z trudnościami manualnymi i poznawczymi (np. po udarze, chorujący na alzheimera), kobiety w ciąży, osoby z wózkiem dziecięcym, z ciężkim bagażem oraz słabsze fizycznie, mające trudności w poruszaniu się, itp.

Przyjęte rozwiązania są *uniwersalne, dlatego w praktyce program zapewni dostępność architektoniczną, informacyjną i komunikacyjną przestrzeni publicznej, także ludziom w pełni sprawnym (np. windy, podjazdy).*

Głównym celem programu jest podniesienie jakości i zapewnienie niezależności życiowej wszystkim obywatelom. Cele szczegółowe zdefiniowano wokół trzech filarów dotyczących: 1) stworzenia regulacji prawnych i instytucjonalnych do wdrażania dostępności; 2) poprawy dostępności fizycznej, cyfrowej i usług; 3) wykorzystania dostępności produktów i usług do zwiększania przewag konkurencyjnych polskich przedsiębiorstw, w tym także na rynkach międzynarodowych.

Realizacja działań programu ma pomóc wielu osobom uniknąć wykluczenia społecznego, umożliwi im samodzielne i godne funkcjonowanie, a także zwiększy poziom niezależności życiowej osób niepełnosprawnych i seniorów. Przyczynić ma się też do zwiększenia zatrudnienia osób niepełnosprawnych i starszych (chodzi o wykorzystanie ich doświadczenia zawodowego), a także poczucia wspólnoty oraz zadowolenia z uprawianej aktywności i satysfakcji z życia.

Program „Dostępność plus” zakłada dwutorowe zwiększanie dostępności. Pierwszym, strategicznym wymiarem jest trwałe włączenie problematyki dostępności do wszystkich polityk publicznych, do praktyki planowania, realizacji i oceny funkcjonowania państwa. Drugim wymiarem są inwestycje (budowlane, transportowe, technologiczne) m.in. w istniejące budynki użyteczności publicznej i wielorodzinne zasoby mieszkaniowe, przestrzeń, środki transportu, strony internetowe czy usługi o

Phoca PDF

charakterze powszechnym. Chodzi o dofinansowanie likwidacji barier w szkołach, na dworcach i przystankach, w bibliotekach, przychodniach i szpitalach, dzięki czemu obiekty te staną się bardziej dostępne.

W wyniku realizacji programu przestrzeń ma być dostępna dla wszystkich.

- Powstaną miejsca i budynki użyteczności publicznej, w których nie będzie barier architektonicznych, technicznych i komunikacyjnych. Zaplanowane działania obejmą poprawę dostępności miejsc użyteczności publicznej dla wszystkich obywateli (np. przejść, parków, domów kultury, szkół, bibliotek i kościołów) oraz usług o charakterze powszechnym (np. bankowych, pocztowych, transportowych, audiowizualnych). Przy uwzględnianiu dostępności w planach inwestycyjnych wzięto pod uwagę różnorodność potrzeb osób z różnymi ograniczeniami mobilności.

Nowo powstające budynki wielorodzinne będą od razu spełniały kryteria dostępności. Jednocześnie stworzona zostanie możliwość udzielania tanich i częściowo umarzanych pożyczek dla samorządów i spółdzielni mieszkaniowych na likwidację barier w budynkach już istniejących (chodzi np. o montaż wind, wideofonów, poręczy, podjazdów czy specjalnych czujników). Zaplanowano też wprowadzenie możliwości udzielenia dofinansowania z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do kosztów zamiany mieszkania przez osobę niepełnosprawną na inne, jeśli takiego lokalu lub budynku (z różnych przyczyn) nie będzie można dostosować do warunków dostępności.

Poprawiona zostanie istniejąca infrastruktura publiczna i otoczenie wokół niej (dworce, przystanki, parki, chodniki). Część dworców kolejowych zostanie zmodernizowana, dzięki czemu staną się one bardziej przyjazne dla wszystkich podróżnych, także tych ze szczególnymi potrzebami. Nowo zakupione autobusy i tramwaje będą spełniały kryteria dostępności (informacja głosowa, oznaczenia tyflograficzne, czyli dla osób niewidzących i słabo widzących, kontrastowa kolorystyka).

Wszystkie publiczne serwisy internetowe będą spełniać wymogi dostępności. Również zasoby i usługi administracji publicznej będą dostępne dla wszystkich. Numer alarmowy 112 zostanie dostosowany do możliwości osób mających problemy z mową i słuchem (głuchych i słabosłyszących). Połowa czasu antenowego w telewizji publicznej będzie dostępna dla wszystkich (audiodeskrypcja, napisy).

Zwiększy się liczba szkół dostępnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami (ma to dotyczyć także uczelni i placówek kultury). Z kolei specjalne centra wspierające edukację włączającą, efektywnie wykorzystujące wiedzę i umiejętności specjalistów, sprawią, że więcej dzieci z problemami rozwojowymi będzie mogło się uczyć i korzystać z placówek ogólnodostępnych (np. edukacyjnych, kulturalnych). Placówki ochrony zdrowia staną się także bardziej przyjazne pacjentom ze szczególnymi potrzebami. W wielu miejscach będzie można skorzystać z pomocy asystenta osobistego czy np. tłumacza języka migowego. - poinformowano w komunikacie wydanym po posiedzeniu.

Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju będzie odpowiedzialne bezpośrednio za przygotowanie, przyjęcie i stworzenie podstaw organizacyjnych do realizacji programu. Ma koordynować zaplanowane w programie działania, które zostaną powierzone do realizacji określonym resortom, urzędom centralnym, samorządom lokalnym czy podmiotom prywatnym. Koordynacja programu uwzględnia ścisłe współdziałanie z pełnomocnikiem rządu ds. osób niepełnosprawnych, usytuowanym w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jego cele będą realizowane w ścisłej współpracy z organizacjami

Phoca PDF

pozarządowymi oraz przedstawicielami przedsiębiorców. Powodzenie programu będzie wymagało zaangażowania i współpracy wielu środowisk.

Za koordynację procesu monitorowania programu odpowiedzialne będzie Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, natomiast w samym procesie uczestniczyć mają wszystkie instytucje realizujące określone w nim działania. Program będzie monitorowany na bieżąco. Jednak nie wcześniej niż po 2 latach od realizacji oraz po jego zakończeniu przeprowadzona zostanie ocena. Celem pierwszej oceny będzie zidentyfikowanie potrzeby przeprowadzenia ewentualnych korekt, natomiast kolejna ocena, zrealizowana po jego zakończeniu, ma pokazać wpływ programu na poprawę dostępności w Polsce. Taki monitoring pokaże, co udało się osiągnąć dzięki realizacji programu, a co wymaga dalszych usprawnień.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Źródło: KPRM

Phoca PDF